

Шувра ЧАКРАБОРТІ,
Міжнародний консультант ІТС,
Женева, Швейцарія.
директор АМС Overseas FZE,
промоутер української продукції
в країнах Близького Сходу та Африки (м. Дубай, ОАЕ)

ЧИ СПРАВДІ АФРИКА ТАК ДАЛЕКО?

Анотація. У статті автор спростовує усталені міфи та стереотипи, які сформувались про країну протягом певного періоду часу. Розглядає сучасну історію Африки, аналізує недоліки та переваги молодого континенту. Підкреслює, що країни Африканського континенту нині є лідерами мобільного банкінгу. Обґрунтовує можливість співпраці між країнами у сфері продовольчої безпеки.

Ключові слова: континент, сучасна історія Африки, колоніальний період, співпраця.

Кожного разу, коли я починаю розмову про Африку, перебуваючи в Україні, досить часто стикаюся з усталеними міфами та стереотипами, які сформувалися протягом тривалого періоду. Такі смертельні хвороби, як СНІД, Ебола, малярія, а також картини жахливої бідності – це, мабуть, перше, що багатьом спадає на думку. Несамовиті історії про затонулих іммігрантів десь біля берегів Європи, зображення голодних дітей на екранах телевізорів, безумовно, не викликають жагучого бажання підійти ближче до вивчення цього континенту.

Ба більше, Африка розташована досить далеко від нас і здебільшого нам невідома, а засоби масової інформації старанно зображають Африку виключно в чорних фарбах, тому в нашій свідомості вона асоціюється з чорним кольором.

А нас із дитинства виховують через історії боротьби добра і зла, у яких добро завжди перемагає. Водночас зло завжди забарвлене в темні тони. Якщо ви уважно подивитесь популярні дитячі мультфільми, наприклад, «Король Лев», «Бембі», «Ну, постривай!», то побачите, що негативні герої й лиходії зображені в характерних темних фарбах. Також і в класичному

балеті «Лебедине озеро» негативна героїня Одилія одягнена в синяво-чорне плаття, що вирізняє її на тлі позитивних героїв у білосніжному одязі. Саме тому «темний континент» сприймається нами з побоюванням і недовірою. Напевно, чорний колір очікує своєї черги, щоби одного разу стати звеличеним!

Сучасна історія Африки затьмарена колоніалізмом, апартеїдом, рабством, етнічними конфліктами, геноцидами, і в континенту було не так багато можливостей, щоби стати прославленим у всьому світі.

Це зовсім не означає, що світ не знав про Африку. Навпаки, Західна Європа понад сто років тому відчула запах багатства, завоювала Африку і створила свої колонії. Європейці жили там, керували ресурсами і використовували природні багатства протягом більш ніж одного століття. На мою думку, не буде перебільшенням стверджувати, що одним із основних джерел благополуччя Західної Європи є саме Африка.

Коли в історії Африки закінчився темний колоніальний період, як і в Азії, були розграбовані матеріальні блага, більшість населення було позбавлено можливості отримувати базову освіту протягом кількох поколінь.

Україна, на щастя, не має колоніального минулого за океаном, як, скажімо, Західна Європа, але, з іншого боку, через цей історичний факт у неї не було можливості детальніше ознайомитися зі специфікою народів і культурою країн Африки. Звісно, якщо ти не знаєш чогось, ти ставишся до цього з пересторогою, а іноді й упередженням.

Із незрозумілої причини, багато людей у світі, коли говорять про континент Африка, помилково вважають це однією величезною країною. Кумедний факт, але так само багато американців, наприклад, називали величезний СРСР Росією. Насправді, на континенті Африка розташувалися 54 незалежні країни, і територія Африки може вмістити весь Китай, Індію, суміжні США та більшу частину Європи. Народи й культура африканців,

починаючи від Єгипту і до Південної Африки, такі ж різноманітні, багатолікі, як від Сибіру до Узбекистану.

Однією з переваг сучасної Африки є те, що континент насправді надзвичайно молодий. Майже половину населення чисельністю в 1,2 млрд осіб становить молодь у віці до 25 років. Погодьтеся, сьогодні молоді люди, озброєні інтернетом і смартфонами, можуть творити дива.

Країни Африканського континенту нині є лідерами мобільного банкінгу. Під час мого першого візиту в крихітну країну

Малаві я відвідав чудове озеро з однойменною назвою. Для країни без виходу до моря це дивовижної краси озеро з білосніжним піском є головною туристичною привабою. Дорогою назад мій місцевий водій на ім'я Чіконді купив трохи риби для своєї сім'ї на всю готівку, що була в нього із собою. Потім надійшов дзвінок від його сестри, яка також попросила купити їй риби. У Малаві це є традицією, на зразок тієї, як купити «бички» дорогою з Одеси до Києва. Чіконді зізнався, що він би з радістю виконав прохання, якби не витратив до цього всю готівку. За лічені секунди на звичайний кнопковий мобільний телефон Чіконді надійшов сигнал, який «приніс» гроші, і Чіконді зміг відразу ж купити риби на узбіччі дороги і для своєї сестри. Це стало наочним прикладом того, як індійська компанія «Airtel» здійснила величезні капіталовкладення в регіон і сприяла розвитку сучасних технологій.

Сфера моєї діяльності вимагає часто відвідувати багато країн на різних континентах. У всіх столицях я обов'язково стикаюся з автомобільними заторами. Дар-ес-Салам, найбільше місто Танзанії, відоме своїм перенавантаженим трафіком, особливо шляхом в аеропорт. Одного разу ми зупинилися в заторі. Водій готельного таксі сказав, що, схоже, це надовго й запропонував скористатися послугою підключення до Wi-Fi. Я заплатив приблизно долар, натомість продуктивно попрацював протягом тієї години затору.

Мало хто знає, що зараз Гана є одним із піонерів у галузі застосування концепції «blockchain» у процесі реєстрації земель і приватної власності. Мені пощастило познайомитися з відомим університетським професором, якого Президент Гани призначив куратором для виконання цього завдання.

В Україні, як житниці, є що запропонувати країнам Африки, які розвиваються у сфері продовольчої безпеки. Маючи хороші знання й досвід, українці можуть добре посприяти розвитку сільського господарства й харчової промисловості Африки. Ці галузі здебільшого ще перебувають

*Зустріч із Вірою Сонгве, виконавчим секретарем Економічної комісії ООН для Африки
Meeting with Ms. Vera Songwe, Executive Secretary of the UN Economic Commission for Africa*

біля витоків упровадження сучасних методів культивування земель, зрощення та зберігання. До прямих постачань готової продукції (продукти тваринництва, молочна продукція, рослинні масла) Україна також може запропонувати свій здобутий досвід з питань важкого машинобудування, гірничо-видобувного обладнання, розвитку інфраструктури, післязбиральної обробки зерна, технології обробки харчових продуктів й у сфері інформаційних технологій.

У травні цього року мене запросили узяти участь у засіданні 51-ї Сесії економічної комісії ООН для Африки та щорічної Конференції Африканських Міністрів фінансів, планування та економічного розвитку, на якій під одним дахом зібралися міністри 54 африканських країн у головному офісі ООН в Аддіс-Абебі, Ефіопія (<https://www.uneca.org/cfm2018>). Під час конференції я побачив різноманітні прагнення африканських країн, а також став свідком бурхливого обговорення щодо розвитку єдиної континентальної вільної зони для розширення бізнесу.

Для будь-якого бізнесу, який прагне налагодити співпрацю з Африкою, найпершим і головним кроком має стати визначення країни або регіону, тобто спершу необхідно налагодити свій цільовий ринок на просторах великого континенту. Невеликі за територією країни здатні, на перший по-

гляд, обіцяти хороші перспективи, але з іншого боку, вони представлені обмеженою кількістю клієнтів. Тому спочатку необхідно ретельно вивчити специфіку конкретно обраного регіону або країни, зважаючи на такі важливі моменти, як логістичні та фінансові питання, розробити ефективний план впровадження, ґрунтуючись на виявлених особливостях.

Африка велика й різноманітна, там ви можете знайти й незайману красу Занзібару (Танзанія), і дивовижний тваринний світ Сафарі в Масаї-Мара (Кенія), і залишки найдавнішої людини на Землі Люсі в Аддіс-Абебі (Ефіопія), і нікому не відомі піраміди Судану.

Свіжоприготовані тилляпії з витоку Нілу в Уганді, або нільський окунь, спійманий на перетині двох Нілів у Хартумі, виправдають сподівання найвибагливішого гурмана. Не дивно, чому «Visit Rwanda» є спонсором англійської футбольної команди «Арсенал» у сезоні 2018–2019 рр.

Щодня ми всі починаємо ранок із філіжанки кави «Арабіка» (регіон Ефіопії), отримуємо справжню насолоду від смаку какао, виробленого в Кот д'Івуарі, ми даруємо своїм коханим троянди, вирощені в Кенії, а також обручки з діамантами із Конго, ми танцюємо під ритми Африки. Неймовірно, але Африка допомагає святкувати наші життя. То ж, може, Африка не так уже й далеко, і настав час познайомитися з нею ближче?